

МОЛИН – СЕЛО КОЈЕ ЈЕ НЕСТАЛО ИЗ СРЕДЊЕГ БАНАТА

Светлана Мадих¹

Примљено: 28.03.2014. | Прихваћено: 10.08.2015.

РЕЗИМЕ: На подручју средњег Баната, општина Нова Црња, постојало је све до половине 20. века село под називом Молин. Тачније, село је егзистирало до 1957. године, када је морало принудно да се расели. Насеље и општина Молидорф (Молин) је основао гроф Ферарис са својом супругом 1833. године, насељавајући искључиво немачке досељенике. Молин је једно од ретких насеља у Банату које је нестало после Другог светског рата. Узрок оваквом принудном расељавању су високе подземне воде, које су у неким деловима хатара села свега 1,1 m испод површине. Најкритичније су биле најниже тачке села где су подземне воде свега 0,5 m испод површине. Због екстремно високих падавина 1955. године, а затим дуготрајног задржавања снежног покривача почетком 1956. године и високе суме падавина у јуну исте године, поплаве су те године су биле велике. Село Молин је по последњем попису из 1953. године, имало 1121 становника.

Кључне речи: Молин, средњи Банат, подземне воде, поплаве

УВОД

Задатак овог рада јесте да укаже да наизглед монотона и помало досадна равница на простору Баната, коју на први поглед примећујемо, може да превари. Наиме равница, каква се среће на овом простору, без значајнијих водених токова, улива нам неку врсту лажне сигурност да су насеља у овом подручју безбедна од било каквих природних непогода. Међутим случај Молина доказује супротно. У Војводини постоји пуно примера насеља која су некад постојала. Тако су до 18. века постојала насеља Божитово, Врела, Зелдош (код Иланце), Јеновац (код Јабуре). У 19. веку нестала су насеља Акач, Марино Село, Ново Село, Албрехтсдорф, Кенигсдорф, Гизелхајм. У 20. веку осим Молина који је расељен, неколико села је спојено са околним већим насељима и због тога је изгубило статус административног

¹ Сомборска 104, 25260 Апатин, контакт: madic_ceca90@hotmail.com

насеља. На тај начин нестали су Бикач код Башаида, Војловица код Панчева, Вил-матер код Сајана (Ђурчић, 2004).

Посматрањем случаја свих наведених насеља и још великог броја примера у свету уочавамо да велике природне непогоде као што су поплаве, клизишта, земљотреси, вулканске ерупције, урагани али и ратови, депопулације, економске кризе, политичке прилике могу довести до потпуног исељавања насеља. Неки од примера у свету су и, Крако, градић на југу Италије, који је напуштен након клизишта, 1963. године, град Припрајт са околним селима, на северу Украјне, у потпуности су расељени после експлозије у Чернобиљу, 1986. год., Орадур сур-Глане, село у Француској, напуштено након упада немачке војске, 1944. год. Насеља Колмаскоп (Намибија) и острво Хашима (Јапан) расељени су након пада продаје дијаманата, односно након затварања рудника угља. Док градови као што су Фамагуста (Кипар) и Агдам (Азербајџан) су расељени због ратних дешавања (<http://10mosttoday.com/10-most-amazing-ghost-towns>).

Методе рада које су кориштене су на првом месту истраживачка, аналитичка обрада података, картографска, статистичка, компаративна и дескриптивна метода.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ

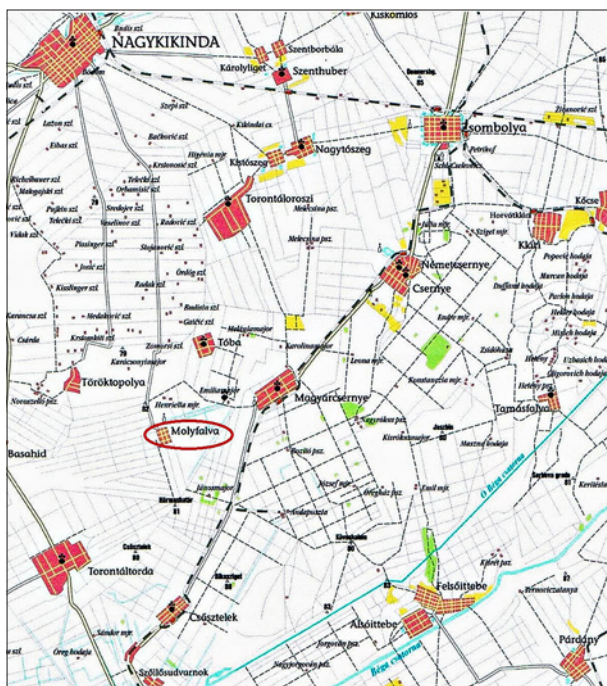
Молин је током свог релативног кратког постојања био у саставу више административно-територијалних јединица. У време расељавања је припадао општини Нова Црња. Био је окружен са осам насеља. Налазио се југозападно од Нове Црње (4 km), и Тобе (4 km), западно од Александрова (4 km), северозападно од Банатског Карађорђева (6 km), северно од Честерега (8 km), североисточно од Торде (6,5 km), источно од Башаида (8 km), и југоисточно од Банатске Тополе (5 km). Од најближег већег градског насеља, Кикинде, налазио се 20 km јужно.

Положај Молина није био повољан. Због неизграђене путне мреже саобраћај са околним насељима се одвијао споро и уз тешкоће. Молин се налазио у пространој

Слика 1. Положај Молина у односу на околна насеља

Извор: <https://www.google.rs/maps/>

Слика 2. Положај Молина у Торонталској жупанији

Извор: <http://www.molidorf.com/Maps.htm>

и плиткој депресији. Фреатска издан је на овом простору на малој дубини и зато су високе подземне воде које угрожавају њиве и насеља (Бугарски, 1985).

Данас је простор Молина, али и ширег подручја под шумом, која је познатија под називом „Молинска шума“.

Фактори који су утицали на нестанак насеља

Фактори који су били пресудни за расељавање насеља су искључиво природни, педолошке карактеристике, висок ниво подземних вода и обилне падавине.

Педолошке и хидрографске карактеристике

Већи део хатара је под ритском црницом бескарбонатном, а у северном и источном делу постоје две мање површине под ритском црницом карбонатном. Моћност хумусног хоризонта је у просеку од 45 до 55 cm. За време суша у овим земљиштима се појављују дубоке пукотине. Због тога што у свом саставу садржи глине, ритска црница се при јачем влажењу претвара у блатњаву лепљиву масу, што у великој мери утиче на то да постаје непропустљива за воду и ваздух. Добро је снабдевана хранљивим материјама. Ритска смоница је заступљена у једној плићој и ужој депресији у северном делу хатара. По физичким особинама је

слична ритској црници. Дебљина хумусног слоја је 40-50 cm. Хумусни хоризонт је црне боја, а када је умерено влажна има ситнополиедричну и грудвасту структуру. Смоница је тешко глиновито земљиште лоших физичких особина. Лако се засити водом, постаје лепљива и непропустљива за воду, па се после јачих киша вода задржава на површини земљишта што отежава обраду и наноси штету усевима. Због близине изданске воде ритске црнице и смонице су влажнија, збијенија и иловестија земљишта, па су зато тешка за обраду (Бугарски, 1985).

Феатска издан је близу топографске површине. Подручје катастарске општине Молин и околине има фреатску издан на нивоу од 75 m апсолутне висине. Како је најнижи део катастарске општине на висини од 75,5 m, а просечна висина хатара на 76,6 m, док је село на висини од 76,4 m, то значи да је подземна вода на тим местима свега на 0,5 до 1,1 m испод топографске површине. Близина подземне воде и постојање плитке депресије условили су честу угроженост села од високих подземних вода. Нарочито велике поплаве изазване унутрашњим водама забележене су 1871. и 1942. и катастрофалне 1956. године. Последња поплава се јавила након екстремно високе количине падавина 1955. године, а затим дуготрајног задржавања снежног покривача почетком 1956. године, и високе суме падавина у јуну 1956. године.

Просечна годишња сума падавина на овом простору је 565,6 mm. У периоду од 1949. до 1963. године највећа сума падавина је била 759,0 mm, а забележена је 1955. године. Најмање падавина је било 1961. године (420,0 mm). Средњи годишњи број дана са падањем снега износи 24,3. Највећа учесталост дана са падањем снега била је управо катастрофалне 1956. година, укупно 46 дана.

Слика 3: Бара на подручју Молина

Фото: Јанков, М, 2014.

Тада је у молинској депресији, поред избијања унутрашњих вода дошло и до површинског притицања воде из североисточног правца, од Румуније. Том приликом се читаво подручје Молина нашло под водом. Ова поплава проузроковала је расељавање становништва и нестајање села.

После тога, у мају 1970. године подземне воде су поново избиле на површину. Касније, прокопавањем мреже канала ниво подземних вода је снижен. Сем канала нема других површинских вода (Бугарски, 1985).

На подручју где је некад било село и данас се могу пронаћи мање баре које се формирају у изузетно ниском терену, а приликом високих подземних вода. Често се могу видети у пролеће.

ИСТОРИЈАТ НАСЕЉАВАЊА

Утврђивање граница на територији Војводине преузели су на себе Хабзбурговци, а у циљу заштите народа од опасности које су долазиле са истока. На својој југоисточној страни направљена је војна граница, а са њом као прву стражу земље чинили су војник и сељак. Између Мориша и Тисе је постојало језеро са обалама под трском. Граничари су имали задатак да култивишу ову област. Граница Тиса-Мориш је умерена напред до Дунава и постала је банатска граница. Ради исушивања Баната изграђен је Бега канал од Темишвара до Клека, дужине 70 km. Канал је грађен у периоду од 1728. до 1733. године. Граница је штитила царевину од уношења епидемија са Оријента, посебно куге и колере.

За време владавине Марије Терезије насељавање вршено у два периода. Први период од 1763. до 1770. године, а други од 1771. до 1780. године. Трећи упад Турака као и куга опустошили су јужне делове Угарске, па се морало мислити на насељавање ових крајева. Да би се омогућило обимно насељавање, агитатори су ишли у Баварску, Виртемберг и Рајнфалс да би скупљали колонисте за јужну Мађарску. Зборна места колониста били су Регенсбург, Улм и Нојбург на Дунаву. Од тамо су бродовима одведени у Беч па даље Дунавом до Апатина, Петроварадина, Панчева (Ремсинг, 1988).

Насељавање Молина

Након завршених планских колонизација преостали и ненасељени делови јужне Угарске продавани су или дати у најам у виду пустих области. Прва лицитација пустара у Банату извршена је 1781. године. Власници пустара у јужној Угарској су касније на те пределе насељавали колонисте, досељенике, који су већим делом дошли из раније урбаних средина, постали су закупци по уговору (Ремсинг, 1988). Управо на овакав начин је насељен Молин.

Велики део крунског подручја у Банату је продато инвеститорима, заједно са насељима спонзорисаним од стране владе. Ови земљопоседници су по сопственој жељи колонизирало своја велика имања. Године 1795. гроф Јозеф Јохан де Ферарис присваја огромно подручје које укључује Св. Хуберт, Шерлевил, Солтур, Мас-

торт и Хајфелд (насеља су основана 1770-71. год.) и ненасељену област Тоба. Велике количине земље су резултат исушених мочвара у Банату. Године 1814. гроф Ферарис умире, а његова ћерка Марија Вилхелмина Ферарис (звана Моли) је једина наследница, а њен супруг гроф Ференц Зичи постао је нови земљопоседник. У периоду од 1830-1833. године оснивају се четири велике фарме, Каролиненхоф и Меланинехоф са немачким становништвом и Херниетенхоф и Емилиенхоф са већинским мађарским становништвом. На Емилиенхофу је изграђена црквица (капела). За економичнију обраду земље гроф Зичи-Ферарис планира даље колонизације. На његовом имању и суседним областима већ се налазило пуно немачких досељеника са породицама и тражили су земљу, па земљопоседник нуди нову земљу и домове у најам. Тада почиње велики прилив миграната. Око 2 km јужно од Херниетхофа будући становници утврђују темеље новог села, тј. Молина (Молиторф, Молифалва).

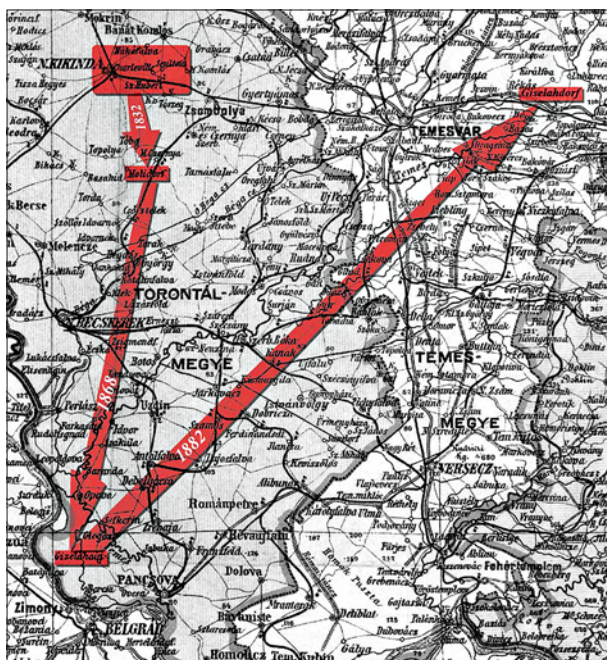
Највероватније је насеље названо по земљопоседници, грофици Марији (Моли) Ферарис (<http://www.dupont-banat.org/europe/intro/banat/villages/molidorf/index.html>)

Молин је коначно основан 1833. године. Након тога имање је променило власника много пута, од грофа преко његовог нећака до војводе Хенрика Шомборда (барон Јоханес Кирил Билот је био администратор имања), затим до војводе од Парме, који је посед продао темишварској Парцел банци (<http://www.molidorf.com/History.htm>).

Тражили су се људи из околине, који су за време Марије Терезије, или њихови преци дошли као колонисти. Молин је насељен претежно немачким досељеницима, већина досељеника је дошла из државног подручја и из околних села Светог Хуберта, Солтура, Шарлевила, Мاستорта, Хајфелда, Хатцфелда, Бикача и Новосела. Та насеља су била пуна, а нове генерације су биле нестрпљиве да пронађу своја имања и домове негде другде. Први досељеници Молина су били сиромашни људи, договори са земљопоседником су варирали, од изнајмљивања до конвенционалног кметства. Са земљопоседником је потписиван уговор у коме је детаљно писало шта би им сваке године било дато уз замену за рад на сађењу и жетви одређених парцела. Према томе село је било секундарна настамба као што су били Сигмундфелд (данас Лукићево) и Катрајнфелд (данас Равни Тополовац), на супрот примарним настамбама Торонталске жупаније (<http://www.dupont-banat.org/europe/intro/banat/villages/molidorf/index.html>).

Молин (Molidorf, Molifalva) је у време настанка припадао Жомбољском округу. У то време Молин је био мала општина, са око 221 домаћинством, а укупно је имало 1063 становника.

По царском решењу 1868. године предвиђено је формирање седам насеља у банатском Потисју и Подунављу, тачније на сектору између Зрењанина и Ковина. Једно од тих насеља је био и Гизелахајм у алувијалној равни близу Глогоња. Оно је насељено са 175 породица из Молина, Честерега (Tschsterleg), Нове Црње (Neu-Tschernja) и Немачке Црње (Deutsch-Tschernja), породице су на том месту добиле земљу за обраду и пашњаке. Први покушаји насељавања из 1863-65. године су били успешни. Њихова обавеза је била да подижу и штите насипе и мелиоришу

Слика 4: Миграције ка Гизелхајму и Гизелдорфу

Извор: <http://www.molidorf.com/Maps.htm>

део Панчевачког рита. У време високих вода, насипи су били пробијени а село поплавлено у више наврата. Већина становника Гизелахајма после поплаве 1876. године се вратила у Молин (Бугарски, 1985, <http://www.molidorf.com/MigrationMap.htm>).

Од 1869. године почело је насељавање и породица из Катрајнфелда (данас Равни Тополовац), Клека, Стефанфелда (данас Крајишник) и Ечке. Најуспешнији период за развој села је био од 1868. до 1870. године. Село је брзо напредовало јер су жетве биле изнад просека. У марту и априлу 1870. године десиле су се прве велике полаве, а град је био скоро потпуно уништен, док су се становници сконили у суседна насеља. Обнова насеља на вишој локацији почела је у лето исте године, иако се многи становници нису вратили у Гизелхајм. Следећих осам година од 1871. до 1880. год. биле су у просеку мање успешне, разлог за то су обилне падавине. Упркос свему село је у једном тренутку имало и до 1000 становника. Највеће поплаве су се ипак догодиле у марту 1880. год. Колонисти и суседних села доживели су исту судбину, па може се закључити да је колонизација ових простора била неуспешна. Гроф Јозеф вон Бетлен, управник за некретнине у Темишвару, понудио је становништву могућност пресељења на нову локацију. После скопљеног договора становништво Гизелхајма је почело у пролеће 1881. Године да се исељава у Гизелдорф (<http://www.molidorf.com/MigrationMap.htm>).

Године 1872. у самом Молидорфу и околини била је висока вода. Након тога је барон Х.Х Бурбон молидорфску низију прикључио водопривреди Тамиш-Бег-Тиса регулацији у Вршцу (Ремсинг, 1988).

Становништво

За квантитативно кретање броја становника Молина карактеристично је да није било дужих периода са тенденцијама пораста или смањивања броја.

Табела 1: Квантитативно кретање броја становника Молина по пописима од 1869. до 1953. године

1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.
794	783	936	1202	1063	1272	1203	423	1121

Извор: Бугарски, 1985

Од 1869. до 1880. године број становника се смањио, да би се до наредног периода број повећао за 266 становника. Од пописа 1900. до 1910. године смањен је број становника за 139 лица, иако је у тим годинама природни прираштај био позитиван. У наредном периоду број становника се поново повећава. После ослобођења 1944. у Молину је формиран сабирни логор за Немце, постојао је до 1947. када је расформиран, тако су Немци дефинитивно отишли из Молина (Бугарски, 1985). У логору је било више хиљада Немаца, из тог логора су слати по потреби у друге логоре у Војводини, или на принудни рад у Русију (Ремсинг, 1988).

После рата у Молину је извршена колонизација „унутрашњим колонистима“. Колонизацијом после Другог св. рата земљу су добиле породице беземљаша из двадесет седам насеља Баната. Процес колонизације је почео 1946. а завршен је 1948. године. По списку о рекапитулацији о колонизацији и додели некретнина колонистима, који је састављен у Молину 22. марта 1948. године, а чува се међу фондовима Архива Војводине, стварно је колонизовано 265 породица са 1160 чланова.

Док се у „Статистичком билтену“ Покрајинског завода за статистику наводи да је Молин по попису становништва 15. марта 1948. имао 423 становника, докле други извори, књига пописа становништва 1961. године, наводи да је становништво Молина 1948. године пописано заједно са становништвом Нове Црње (Бугарски, 1985).

По попису 1953. године Молин је имао 1121 становника.

По погледу етничке структуре до ослобођења Молина, најбројнију групу становништва су чинили Немци, са преко 90% становништва. Удео Мађара је био знатно мањи, али су по бројности били одмах иза Немаца. После Другог св. рата и логора скоро целокупно немачко становништво се одселило у матичну земљу. Етничка слика Молина после рата и доласка нових колониста се у потпуности мења, тако да сада већинско становништво постају Срби.

Табела 2: Број породица по појединим насељима за које су донета решења о колонизацији у Молину

Р. број	Насеље	Број породица	Р. број	Насеље	Број породица
1.	Банатско Аранђелово	35	15.	Крстур	6
2.	Банатски Душановац	5	16.	Ливаде	21
3.	Банатска Топола	1	17.	Мокрин	17
4.	Башаид	6	18.	Нова Црња	14
5.	Чента	1	19.	Нови Кнежевац	3
6.	Драгутиново	22	20.	Остојићево	12
7.	Ђала	5	21.	Падеј	1
8.	Горња Мужља	12	22.	Руско Село	2
9.	Хетин	1	23.	Санад	2
10.	Иђош	18	24.	Српска Црња	5
11.	Јазово	7	25.	Тоба	4
12.	Карађорђево	40	26.	Вишњићево	1
13.	Кикинда	15	27.	Војвода Степа	9
14.	Кларија	3			

Извор: Бугарски, 1985

Табела 3: Становништво Молина према етничкој структури по попису 1953. године

Срби	Југословени и неопредељени	Мађари	Румуни	Остали народи
888	2	196	2	33

Извор: Бугарски, 1985

Анализом података пописа становништва 1900. и 1910. године може се закључити да је старосна структура почетком 20. века била добра. Група млађег и средовечног стаовништва је била најмногобројнија. Док је и у каснијим пописима структура колонизованог становништва била повољна.

Табела 4: Становништво Молина по полу и старости по попису 1953. године

Год. старости														
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 и више
свега	160	140	133	114	94	88	76	53	92	63	47	34	9	18
мушкарци	75	64	76	45	51	35	32	29	46	34	28	17	6	4
жене	85	76	57	69	43	53	44	24	46	29	19	17	3	14

Извор: Бугарски, 1985

Структура становништва је била повољна. Најбројнију групу су чинила деца узраста од 0 до 4 године. Бројна је била и група становништва млађег узраста, као и група средовечног становништва. Број становника старијих од 50 се смањивао.

Табела 5: Активно становништво Молина по врстама делатности и полу по попису 1953. године

Активна лица	Укупно	Пољопривреда	Промет	Занатство	Услуге	Управа	Ван делатности	Непознато
свега	459	405	5	9	2	10	27	1
мушкарци	341	292	5	9	2	6	26	1
жене	118	113	/	/	/	4	1	/

Извор: Бугарски, 1985

У време пописа број активних лица је био 459, односно 40,9%. Број издржаваних је био 662 лица, односно 59,0%. Већина становништва се бавило пољопривредом, чак 36,1% становништва. Број становника који су се бавили осталим делатностима је знатно мањи, односно секундарне делатности су у Молину биле слабо развијене.

Привреда

За све време постојања Молина већина његових домаћинстава остварила је највећи део прихода из пољопривредне делатности. Једна од првих мера која је предузета да би се унапредила земљорадња је било повећавање обрадивог земљишта. То је постигнуто разоравањем пашњака. За развој пољопривреде од значаја је оснивање земљорадничке и кредитне задруге, обе задруге су основане пре Првог светског рата. У структури пољопривредног земљишта највеће површине су биле под ораницама. Башта, винограда и пашњака је било мање, а воћњака и ливада није било (Бугарски, 1985).

Око 1910. год. земљопоседници су на отплату продавали своја поља закупцима и својим радницима из тадашњег Молидорфа. О овоме се може говорити као о земљишној реформи. Сада су закупци постали земљорадници, али су прве године биле врло тешке за отпалђивање рата и набавку оруђа за рад (Ремсинг, 1988).

После Другог светског рата променила се аграрно-друштвена структура Молина, одузета је земља Немцима и ушла је у фонд народних добара. Део те земље додељен је колонизованим породицама. Свака колонизирана породица је добијала 50% боље и 50% лошије земље, поред тога добијали су и 800 kv.hv. за баште код села. По утврђеном кључу, зависно од броја чланова домаћинстава се добијало највише 9 к.ј. ораница. Други део земље додељен је месној сељачкој радној задру-

зи и пољопривредној станици. Занимљив је и податак да је у фонд за поделу ушло и 270 к.ј. у катастарској општини Башаид и 150 к.ј. катастарске општине Банатска Топола. Задруга „Милош Клима“ у Молину је расформисана 1953. године.

Занатством се бавио мали број људи, тако да су успевали да задовоље основне производно-услугне потребе. Трговина се обављала на вашарима, али је било и организованог и обавезног откупа аграрних производа. Трговином на велико су се бавили трговци-накупци из већих места (Бугарски, 1985).

Саобраћајне прилике су биле веома лоше. За сво време свог постојања, село није имало изграђене улице, као ни путеве према суседним селима. Између Молина и околних места користило се запрежно превозно средство летњим путевима, или су људи и пешачили. Гроф Чеконић је 1898. године изградио железницу уског колосека од Зрењанина за путнички и теретни саобраћај, што је имало предности и за Молин иако није прикључен на железничку мрежу. Прва станица је била од Молина удаљена 7 km. У то време важна новина је и продубљивање и прочишћавање речног корита Бегеја 1910. год. како би туда могли да прођу и већи бродови за пренос житарица до Темишвара (Ремсинг, 1988).

МОРФОЛОГИЈА НАСЕЉА

Приликом насељавања пустара постојао је тачно утврђен план будућег насеља. Насељавање пустара треба извршити, тј. населити само оне које су најближе води. У средини села треба градити школу, цркву и општинску зграду. Улице треба да су широке 18-20 Клафтера¹ (35-38 m). Поседи су могли да се изделе на целе, половине или четвртине (Ремсинг, 1988). Село је за оно време добро планирано, са правилном квадратном основом, припадало је панонском типу са великим парцелама и широким улицама које се секу под правим углом, а чије су стране дужине од 750 m (Бугарски, 1985).

Седамдесетих година је направљена мала црква са зидовима од набоја и кровом од трске. Након што се број становника увећао црква је постала мала, па је на иницијативу херцога од Парме стара црква срушена и на истом месту је подигнута већа црква од цигала. Поред цркве у исто време изграђена је основна школа у којој су барони доводили учитеље, школа је била необавезна. Молидорф није имао парохију, већ заједно са општином Тоба, где је било седиште парохије, ту су се налазиле и црквене књиге Молидорфа. Након што је Банат дошао под мађарску власт, основно школовање је постало обавезно, прво три разреда, а касније четири разреда. У школи се учило на немачком и мађарском. Прва општинска зграда подигнута је поред школе, састојала се од једне просторије за општинске послове, једне просторије за касу и једне за удружење мушкараца. Молидорф није имао општинско руководство, управљало се из суседне Тобе. Тек 1923. год. Село је добило сопствену општинску управу. У селу је пијаћа вода била доступна помоћу четири артешка бунара.

¹ 1 стопа= 0,3048 m, 1 Клафтер = 6 стопа или 1,8288 m.

Скоро све куће су биле грађене на почетку парцеле, све су биле приземне, према улици са забатом (кровним завршетком) према улици. Куће су грађене са једном собом према улици, кухињом, шпајзом и степеништем за таван. Имућније породице су имале и две собе. Нису имали подруме, збод опасности од високих вода. Куће су грађене од материјала који су затекли на терену, блата, а кров је био покривен трском. Од земље су набијани зидови дебљине и до 60 см, а ради веће чврстоће овој земљи је додавана слама, па је и везивност била већа.

Територијално ширење села је обављено до краја 19. века. Током 20. века село се највише проширило у другој деценији. У молинском хатару је било три салаша. Један (Ференцов) додељен је месној пољопривредној станици, а остала два сељачкој радној задрузи. Село је имало пошту, удружење занатлија, читалачки клуб и црквено удружење. (Бугарски, 1985). Године 1925. у тадашњем Молидорфу почела је градња нове цркве на месту првобитне мале цркве. Године 1930. општина Молидорф је изградила нову школу са дограђеном општинском зградом. Школа је имала две учионице, и укупно шест разреда. У првом и другом разреду учило се на немачком, а од трећег разреда на српском. У шестом разреду учила се готица, латиница и ћирилица (Ремсинг, 1988).

Данас приликом шетње шумом, дуж утврђених стаза, могу се видети цигле које су обрасле травом, али и различити бетонски остаци некадашњих грађевина.

Слика 5: План насеља Молина

Извор: Катастар непокретности Нова Црња

Слика 6: Мапа Молина

Извор: <http://www.molidorf.com/>

Остаци гробља су јасно видљиви, порушени али и очувани споменици, обрасли су травом, а смештени су на самој периферији села. Док је само село, али без већих и видљивих објеката и кућа.

Расељавање Молина је започето у време поплаве 1956. године и завршено је у лето 1957. године. Већина породица се вратила у места из којих је дошла. Добијену земљу нису могли да продају, а од ових породица су досељавањем проширени делови Нове Црње и Војводе Степе (Бугарски, 1985). Они који су купили куће нису имали право на добијање плаца, а грађу и цреп са кућа у Молину нису могли да однесу. У време расељавања села, становништво из околних насеља је од становништва Молина куповало грађевински материјал. Данас се могу у тим околним насељима чути приче старијег становништва како су они лично куповали цреп, цигле за своје потребе. Потом је на месту села посађена шума тополе, тзв. „Молинска шума“.

ЗАКЉУЧАК

Молин је пример лоше одабране локације за формирање насеља. Када се притом додају и лоши временски услови, као што су високе падавине и дуготрајно задржавање снега, последице су катастрофалне. Пример Молина није изолован, то је само један случај, али сличне проблеме има велики број насеља широм читавог

Баната. Високе подземне воде су проблем и житеља околних села као што су Башаид, Банатска Топола, Торда, Банатско Карађорђево, али и осталих села широм општина Кикинда, Нова Црња, али и ширег подручја. Село је постојало нешто више од једног века. Нарочито велике поплаве изазване унутрашњим водама забележене су 1871. и 1942. и катастрофалне 1956. године. После тога, маја 1970. године подземне воде су поново избиле на површину. Касније прокопавањем мреже канала ниво подземних вода је снижен. Иако су прокопавањем мреже канала подземне воде смањене, ипак није било покушаја новог насељавања Молина.

ЛИТЕРАТУРА

- Бугарски, Д. (1985): „Молин“, Сепарат, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство.
- Јанков, М (2014). Лични архив фотографија.
- Преглед површина Катастарске општине Молин, Катастарски завод, Нова Црња.
- Ремсинг, М (1988): „Молидорф у Банату“, Књига о домовини.
- Ђурчић, С (2004): „Насеља Баната, географске карактеристике“, Матица српска, Нови Сад.

Интернет сранице:

<https://maps.google.rs/>

<http://www.molidorf.com/>

<http://www.molidorf.com/MigrationMap.htm>

<http://www.dupont-banat.org/europe/intro/banat/villages/molidorf/index.html>

<http://10mosttoday.com/10-most-amazing-ghost-towns/>